

NESTKASTEN KONINGSHOF IN 1999.

JAN WOUTERS

Tijdens de gebruikelijke voorjaarsronde op 13 maart 1999 hebben we weer wat nestkasten vervangen en nieuwe opgehangen. Daarmee kwam het totaal op 80 kasten voor dit seizoen.

Het leek al wel voorjaar want de Bosuil zat al weer te broeden op 5 eieren, en er baltste een paartje Torenvalken.

Bij het schoonmaken vonden we in een van de kastjes een dode Boomklever: een nieuwe soort voor Koningshof. Dus wie weet, is er een nieuwe broedvogelsoort voor onze nestkasten in aantocht.

De controlerondes werden gehouden op de avonden van 5 en 26 mei en op 16 juni. De belangstelling was dit jaar niet groot: op 5 mei, toen het regende, was ik alleen. Op de ander avonden was er telkens maar een ander vogelwerkgroepslid. Ja, we hebben het allemaal zo druk.

De resultaten van dit jaar staan samengevat in tabel 1. Broedsels die begon-

nen waren op een van de eerste twee controleavonden, zijn als eerste broedsel beschouwd, behalve als er in die kast al een broedpoging van dezelfde soort had plaatsgevonden.

Wat in de tabel meteen opvalt is, is dat het totaal aantal broedsels zo laag is. Het is het laagste sinds 1978. Ook zien we dat er nauwelijks tweede broedsels zijn vastgesteld. Net als in 1998 werden bij de mezen geen tweede broedsels geconstateerd.

Wel kwamen we weer enkele soorten tegen die er al enige jaren niet meer gebroed hebben. De Bonte Vliegenvanger was weer met twee paar aanwezig na een afwezigheid van 4 jaar. Ook de Kauw broedde weer in een van de uilenkasten. Dat was ook 4 jaar geleden.

Tabel 1: Resultaten van de nestkastencontroles op Koningshof te Veldhoven in 1999.

<i>Soort</i>	<i>Eerste broedsel</i>	<i>Tweede broedsel</i>	<i>Totaal</i>
Holenduif	2	1	3
Bosuil	1	-	1
Bonte Vliegenvanger	2	-	2
Zwarte Mees	3	-	3
Pimpelmees	14	-	14
Koolmees	27	-	27
Kauw	1	-	1
			+ —
Totaal aantal broedsels			51
Door wespen bezette kasten			2
Niet gebruikte kasten			28
			+ —
			81
Twee keer gebruikte kasten			1
			- —
Totaal aantal kasten			80

De Holenduif deed het niet erg goed, vergeleken met voorgaande jaren. Maar de Zwarte Mees was relatief goed vertegenwoordigd en verder waren ook de wespen in recordaantal aanwezig met twee bezette kasten.

De Koolmees is de laatste jaren duidelijk af aan het nemen op Koningshof. In 1995 broedden er nog meer dan 40 paar. De Pimpelmees blijft daarentegen op ongeveer hetzelfde niveau. Waar dit precies aan ligt is niet duidelijk. Het aantal nestkasten is de laatste jaren ook wel iets afgenomen maar minder dan het aantal Koolmezen.

Er viel me wel iets op bij de controlerondes. We hebben de laatste jaren een aantal kasten opgehangen van het type Ton Geerts. Het was net of die kasten niet erg geliefd zijn bij de mezen. Ze waren vaker dan gemiddeld niet bezet, terwijl ze toch heel geschikt lijken te hangen.

Wat mankeert daar nou aan in de ogen van een mees? Het lijkt me dat het invlieggat wat aan de lage kant zit, waardoor de mezen zich niet veilig voelen als ze in zo'n kast zitten te broeden. Misschien is dit de reden waarom er zoveel van die kastjes niet gebruikt zijn. Het zal niet mee-

vallen om daar een oplossing voor te vinden.

De Holenduif is nogal achteruitgegaan ten opzichte van 1998. Toen waren er 8 broedsels tegen nu maar 3. Al bij de eerste controle was het onmiskenbaar dat er iets mee aan de hand was, want er was maar 1 geschikte kast bezet. Het was alsof ze in de andere kasten verstoord waren. Niet duidelijk waardoor. Mogelijk is er een Bosuil geweest die zich specialiseerde op Holenduiven, of een marter? Misschien moet ook aan menselijk ingrijpen worden gedacht.

In een van de volgende Blauwe Klauwieren (het jubileumnummer) zal een overzicht verschijnen van de nestkastcontroles op Koningshof sinds 1978. Dan kan ook de grote lijn nog wat meer aandacht krijgen.

Natuurlijk gaan we ook in 2000 weer door met de schoonmaak en controles. De data staan in het jaaroverzicht. Wie weet wat dit jaar weer in petto heeft. Je komt altijd wel iets verrassends tegen, daarom is eenieder welkom.

